

U

WW

1

werkwoorden

werkwoorden herkennen

Werkwoorden vertellen wat mensen en dieren **doen**.

ik speel, ik lach, jij slaapt, hij zeilt, zij springt, wij vliegen, jullie zitten, de acteurs buigen, de honden graven, de kinderen drinken

Werkwoorden hebben niet altijd met werken te maken.

Maak in je hoofd de zin: Kun je ...?

Kun je lopen? Ja, dus lopen is een werkwoord.

Kun je molen? Nee, dus molen is geen werkwoord.

De woordenboekvorm: zo staat het werkwoord in het woordenboek.

De woordenboekvorm eindigt bijna altijd op en: *lopen, pakken, veranderen.*

In de zin eindigt een werkwoord niet altijd op en: *ik leef, mama betaalt.*

De woordenboekvorm wordt ook het hele werkwoord genoemd.

woorden van de week

lopen
voelen
ik slaap
ik beweeg
hij gooit
hij leest

extra woorden

bewegen
vertellen
wandelen
ik sleep
ik vergeet
ik speel
hij gebruikt
de man kijkt
wij werken

U

WW

2

werkwoorden

werkwoorden hebben drie persoonsvormen

Voorbeeld:

- woordenboekvorm: *lopen*
- persoonsvormen:
  1. ik *loop*
  2. hij *loopt*
  3. wij *lopen*

Persoonsvorm 1: ik-vorm.

Haal van de woordenboekvorm **~en** af: *denken - ik denk*

Blijf opletten: schrijf ik loop, ik pak (dus niet: ik lep, ik pakte).

Persoonsvorm 2: hij-vorm.

Schrijf achter de ik-vorm een **t**.

ik haal   ik ren
hij haalt   hij rent

Maak de hij-vorm dus niet langer om te horen of je een d of een t schrijft!

ik praat - hij praat: geen extra t!

woorden van de week

ik loop
ik pak
ik denk
hij loopt
hij pakt
hij denkt

extra woorden

ik verstop
ik fiets
ik wandel
ik praat
hij verstop
hij fietst
hij wandelt
hij praat
hij kletst

U

W

3

weetspoor

woorden met ou

Schrijf je **ou** of **au**?
Dat kun je niet horen.
Dat moet je **onthouden**.

Let op: er zijn veel meer woorden met **ou** dan woorden met **au**.

Onthoud de woorden met **au**.
De andere woorden schrijf je met **ou**.

Deze woorden klinken (bijna) hetzelfde.
Maar je schrijft ze anders.
Omdat het iets anders is.

kou van *vriezen*: **ou**
ik kauw van *eten*: **au**

rauw van *groente*: **au**
rouw van *verdriet*: **ou**

woorden van de week

A

de kabouter
de ouders
verkouden
trouw
trouwens
vouwen

woorden van de week

B

de mouw
het oerwoud
sjouwen
onthouden
vasthouden
in de rouw

U

W

4

weetspoor

woorden met au

Schrijf je **ou** of **au**?
Dat kun je niet horen.
Dat moet je *onthouden*.

K R W

1. Hak het woord in stukjes.
2. Bij welke stukjes past het *weetspoor*?
3. Onthoud hoe je deze stukjes schrijft.
4. Controleer het woord.

Let op: er zijn veel meer woorden met **ou** dan woorden met **au**.

Onthoud de woorden met **au**.
De andere woorden schrijf je met **ou**.

Deze woorden klinken (bijna) hetzelfde.
Maar je schrijft ze anders.
Omdat het iets anders is.

kou van *vriezen*: ou
ik *kauw* van *eten*: au

rauw van *groente*: au
rouw van *verdriet*: ou

de augurk
het applaus
rauwe groente
nauwe schoenen
benaauwd
snauwen

de dinosaurus
de wenkbrauw
de dauw
de astronaut
de paus
klauteren

U

K

22

klankspoor

vaste stukjes: ~ig(e) en ~lijk(e)

Je hoort /ig/ of /ug/. Je schrijft **ig**.
Je hoort /luk/. Je schrijft **lijk**.

Maak je woorden op ~ig en ~lijk langer?
Dan schrijf je er een **e** achter:
rustig - rustige, eerlijk - eerlijke

K R W

1. Hak het woord in stukjes.
2. Bij welke stukjes past het *klankspoor*?
3. Schrijf deze stukjes zoals je hoort.
4. Controleer het woord.

Er zijn veel woorden op ~ig.

rustig, jarig, gelukkig
Er bestaan ook enkele woorden op ~ug:
rug, vlug, mug, brug

Er zijn veel woorden op ~lijk.

eerlijk, gevaarlijk, natuurlijk
Er bestaan ook enkele woorden op ~luk:
geluk, lukken, mislukt

Let op bij deze woorden:

sappig, koppig, toevallig
Na de korte klinker schrijf je twee dezelfde medeklinkers.

hongerig, makkelijk, mogelijk
Na een *stomme e* schrijf je geen dubbele medeklinker.

rustig
jarig
gelukkige
eerlijk
gevaarlijke
natuurlijk

enige
vorige
aardige
toevallig
hongerig
eindelijk
eigenlijk
duidelijk
hopelijk